

2. Киевский архитектор Виктор Зотов представил идею реконструкции Соборной площади в Николаеве [Электронный ресурс]. - Режим доступа:

<https://www.0512.com.ua/news/1567176>

3. Мельник Н.В. Программа соучастия в контексте комплексного похода в архитектурном проектировании / Н. Мельник, А.Кравченко // Проблемитеорії та історії архітектури України: Зб. Наук.праць АХІ ОДАБА.– Одеса: Астропринт, 2017. Випуск 17.

УДК 721.05:692.4

Коцюрубенко О.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури

ГОТИЧНИЙ ДАХ ЯК ПРОТОТИП ДЛЯ ГЕОМЕТРІЇ ІСТОРИЧНИХ ТА СУЧАСНИХ НЕСУЧИХ СИСТЕМ МАНСАРДИ

Традиційним історичним матеріалом для кроквяних конструкцій, протягом останніх століть, була деревина. Більшість несучих систем покриттів цивільних будівель, які будувались і експлуатуються до сьогодні, виконані саме у деревині і цей матеріал продовжує залишатись пріоритетним у сфері цивільного будівництва через численні переваги. Дерев'яні несучі системи покриттів спершу широко влаштовувались для дахів культових споруд у вигляді дерев'яних кружальних конструкцій склепінчастих покриттів або у їх складі, а також у дерев'яних житлових будівлях для влаштування даху (XIII – XV ст.), і потім, з розбудовою міст, були перенесені на житлову та громадську забудову [1]. Збільшення габаритів будівель поставило проблему перекриття більших прогонів, коли відсутні проміжні опори. У випадку покриттів ця проблема була розв'язана із впровадженням різних систем висячих крокв – кроквяних ферм різної конструкції, але обрис верхнього поясу лишається двоскатним [2]. Саме двоскатні дахи становлять більшу частину забудови історичних міст, тоді як приставні крокви продовжують використовуватись для

малопрогінних покриттів. Отже, для цивільних будівель при однаковій формі даху відмінними є тип системи несучих конструкцій.

Двоскатний дах, так ж входить як складова до ламаної форми даху. Сучасні джерела висувають лише одну вимогу до формотворення ламаного обрису даху, який сьогодні визначається як мансардний, – нижні скати повинні мати ухил $60\dots70^\circ$, а верхні – $15\dots30^\circ$ [3]. Відомо, що оригінальна мансарда була влаштована у горищному просторі замку в м. Блуа (Франція) архітектором Ф. Мансара (Рис. 1А) і відтоді стала загальноєвропейським явищем. Це відноситься до XVII ст., епохи Ренесансу, коли відбувався перехід від бароко до класицизму і ампіру, коли скати дахів стають більш пологими по відношенню до готичних. Втім, ламана форма даху характерна ще для періоду, який передував Ренесансу, а саме для готичної архітектури [2].

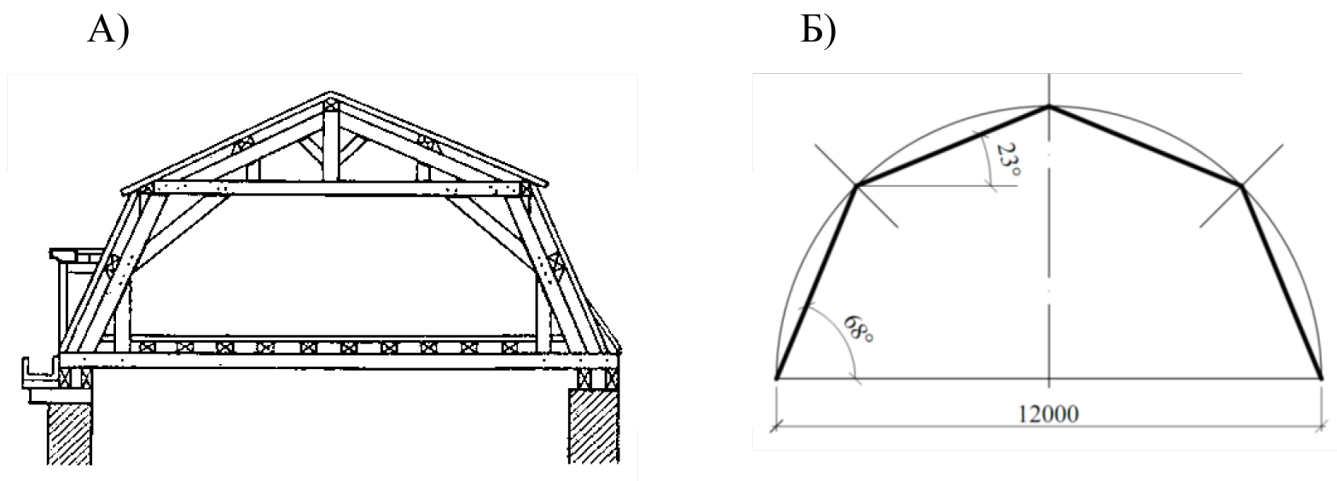

Рис. 1. Моделювання геометрії ламаної форми даху: А) оригінальна мансарда (замку в м. Блуа, Франція); Б) геометрія поперечного перерізу готичного даху

Геометрія даху готичного стилю ламаної форми будується за принципом, коли в якості твірного елемента приймається криволінійна вісь: ширина прогону приймається за основу, до нього описується півколо, яке ділиться на чотири рівні частини, при цьому верхня поділка позначає гребінь даху, а бокові – точки переламу скатів [4]. Якщо прийняти, що ширина будівлі 12 м, то у такому випадку, кути нахилу нижніх скатів – 68° , а верхніх – 23° (Рис. 1Б), що вписується у межі сучасного розуміння мансардної форми даху. Таким чином, прототипом мансардної форми даху був готичний дах ламаного поперечного

профілю, твірним елементом якого була дуга, а сама система вписувалась у півколо.

Література

1. Подъяпольский С.С. Реставрация памятников архитектуры: уч.пос. для вузов / С.С. Подъяпольский, Г.Б. Бессонов, Л.А. Беляев, Т.М. Постникова. – М.: Стройиздат / АСВ, 2000. – 288 с.
2. Александровъ П. Кровельное дѣло. Краткое руководство по устройству стропиль и крыть различныхъ системъ. – С.-Пб.: Издание книжнаго склада А.Ф. Суховой, 1910. – 40 с.
3. Пономарев В.А. Архитектурное проектирование: учебник для вузов / В.А. Пономарев. – М.: Архитектура-С, 2008. – 736 с.
4. Дементьев. Плотничное искусство [репринт: Плонтничное искусство, изложенное полковником Дементьевым. – С. – Петербург, 1855]. – СПб., 2009. – 60 с.

УДК 72.035 (477.74)

Старунова А. Л.

Одеська державна академія будівництва та архітектури

ВОРОНЦОВСЬКИЙ ПАЛАЦ – КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТКА ОДЕСИ

Будівля палацу була споруджена у 1824-1827 рр. як резиденція губернатора Новоросійського краю Михайла Семеновича Воронцова за проектом і під керівництвом архітектора Ф. К. Боффо.

Ним же створено в Одесі більш, ніж 50 будівель, але цей палац приніс йому найбільше визнання.

Палац був побудований в стилі ампір. Його багаті зали для гостей з позолоченою витонченою ліпниною, кришталевими люстрами і незвичайним паркетом вражали своїм дизайном і красою, у всьому почувався смак і витончена елегантність. Очевидці відзначали, що за обробкою і орнаментами